سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره پانزدهم، اسفند ۱۳۹۵، ۱۰۹۴-۱۰۹۳

مجلات ربوده‌شده

Hijacked Journals

محسن رضائیان[۱،۲]

M. Rezaeian

برای اولین بار از ترکیب "مجلات ربوده‌شده" (Hijacked Journals) در سال ۲۰۱۲ میلادی استفاده شده است [۱]. «مجلات ربوده‌شده» به مجلاتی اطلاق می‌گردند که از اعتبار قابل‌قبولی برخوردار بوده، مقالات آن‌ها در موتورهای جستجوی مهم بین‌المللی نمایه می‌گردد و عمدتاً دارای ضریب تأثیر (Impact factor) می‌باشند. اما، تنها به دلیل سودجویی، فرد یا افرادی یک وب‌سایت جعلی (Counterfeit website) و کاملاً مشابه با وب‌سایت اصلی برای آنها ایجاد می‌نمایند. سپس، با ارسال ایمیل‌های جعلی به نویسندگان، از آن‌ها درخواست می‌نمایند که مقالات خودشان را به این وب‌سایت ارسال نمایند. پس از دریافت مقالات و برای چاپ آنها، ابتدا از نویسندگان هزینه چاپ مقاله را دریافت نموده و سپس مقاله را در وب‌سایت جعلی خود منتشر می‌نمایند. از همین‌رو، نویسندگانی که علاقه‌مند به چاپ مقالات خود در مجلات معتبر و با ضریب تأثیر می‌باشند، ممکن است که قربانی "مجلات ربوده‌شده" گردند [۲].

اولین مجلاتی که ربوده شدن آنها در سال ۲۰۱۱ میلادی ثبت گردید، سه مجلهٔ Science Series Data Report، Innova Ciencia و Science and Nature بوده‌اند [۳]. افزایش چاپ مقالات در سال‌های اخیر در "مجلات ربوده‌شده" بیانگر آن است که جامعه دانشمندان احتیاج به افزایش میزان آگاهی‌های خود در این زمینه دارند. به نظر می‌رسد که خطر "مجلات ربوده‌شده" از خطر "مجلات یغماگر با دسترسی آزاد" (Predatory Open Access Journals) هم بیشتر باشد[۴]؛ این نکته از آن جهت رخ می‌دهد که معمولاً دانشمندان تنها به‌خاطر ناآگاهی ممکن است که بهترین مقالات خود را به "مجلات ربوده‌شده" ارسال نمایند، درحالی‌که ممکن است که مقالات کم‌اهمیت‌تر خود را به "مجلات یغماگر با دسترسی آزاد" ارسال نمایند. چاپ مقالات در "مجلات ربوده‌شده" سبب خواهد شد نتیجه دسترنج نویسندگان این مقالات هیچ‌گاه مورد استفاده سایر دانشمندان قرار نگیرد و ازآنجایی‌که ممکن است چنین وب‌سایت‌هایی بعد از مدت کوتاهی از دسترس خارج گردند، بخشی از دانش بشری نیز ممکن است با این اتفاق از بین برود [۵].

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk
۲- استاد مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2024-03-29]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1395.15.12.9.6]

ازهمین‌رو، به خوانندگان فرهیخته مجله دانشگاه توصیه می‌گردد که به هنگام ارسال مقالات خود، مطمئن شوند که قربانی "مجلات ربوده‌شده" نمی‌شوند. نکته کلیدی و حائز اهمیت برای پیشگیری از این امر ناخوشایند، دانستن این نکته است که مجلات معتبر به‌طور معمول از ارسال ایمیل برای تشویق نویسندگان برای ارسال مقاله به مجلات خود اجتناب می‌نمایند. بنابراین، اگر شما ایمیلی از یک مجله معتبر برای ارسال مقاله دریافت کردید، با دقت و وسواس هرچه تمام‌تر آن را بررسی نمایید، چون ممکن است که این ایمیل از یک "مجله ربوده‌شده" ارسال شده باشد.

References

[1] Jalalian M, Mahboobi H. New corruption detected: bogus impact factors compiled by fake organizations. *Electron Phys* 2013; 5: 685–6.

[2] Beall J. Dangerous Predatory Publishers Threaten Medical Research. *J Korean Med Sci* 2016; 31(10):1511-3. doi: 10.3346/jkms.2016; 31.10.1511.

[3] Dadkhah M, Sutikno T, Jazi MD, Stiawan D. An introduction to journal phishings and their detection approach. *Telkomnika* 2015; 13: 373–80.

[4] . Rezaeian M. Predatory open access journals. *JRUMS*. 2017; 15 (9) :807-808.

[5] Dadkhah M, Maliszewski T, Teixeira da Silva JA. Hijacked journals, hijacked web-sites, journal phishing, misleading metrics, and predatory publishing: actual and potential threats to academic integrity and publishing ethics. *Forensic Sci Med Pathol* 2016; 12(3): 353-62. doi: 10.1007/s12024-016-9785-x. Epub 2016 Jun 24.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2024-03-29]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1395.15.12.9.6]